

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA
znajduje się w Katowicach, Rynek 12.

Nr. 150

Katowice, środa 3-go lipca 1929.

Rok 28

Uroczystość beatyfikacji.

Rzym. (PAT). W niedzielę w bazylice św. Piotra odbyła się uroczystość beatyfikacji O. Camporosso. W godzinach popołudniowych udał się do bazyliki Ojciec Święty w celu uczczenia nowego błogosławionego. Przy akcie tym byli obecni kardynałowie, członkowie korpusu dyplomatycznego, szereg wybitnych osobistości i tłumy wiernych. W drodze do bazyliki Papię był gorąco witany przez zebrane tłumy.

Tryumf Kościoła.

Meksyk. (PAT). Po raz pierwszy od blisko trzech lat była tu celebrowana msza święta w 30 kościołach. Do żadnych zaisc nie doszło. Jedynie w dwóch kościołach z powodu olbrzymiego natłoku wiernych kilkanaście osób zemdlalo.

Możliwość zwołania sejmiku.

Warszawa. (A. W.) „Nasz Głos“ donosi, iż konsekwencją uchwały Trybunału Stanu w sprawie b. min. Czechowicza będzie zwołanie nadzwyczajnej sesji sejmowej. Według doniesień dziennika, niebawem wszczęte będzie przez marszałka Sejmu albo posłów sejmowych zbieranie odnośnej listy podpisów.

Ciągnięcie pożyczki dolarowej.

Warszawa. (PAT). W dniu 1 b. m. odbyło się ciągnięcie 5% premijowej pożyczki dolarowej serii II. Wylosowano numery następujące: 8.000 dol. nr. 917.280, 3.000 dol. — nr.: 983.244; po 1.000 dol. — nr.: 579787, 264779, 229149, 386905, 945909.

Krwawe sądy na Litwie.

Kowno. (A. W.) Prezydent Litwy ogłosił ustawę, według której wszyscy, którzy bądź na terenie Litwy bądź zagranicą, działają w kierunku przyłączenia Litwy do innego państwa lub też zmierzają do obalenia istniejącego ustroju, podlegają sądom wojennym polowym oraz skazywani być mają na karę śmierci.

Król angielski wrócił do Londynu.

Londyn. (PAT). Król i królowa przybyli z Windsoru do Londynu, witani entuzjastycznie przez ludność stolicy. Ulice i okna domów udekorowane były flagami i kwiatami. Para królewska udała się do pałacu Buckingham.

Gdzie odbędzie się konferencja odszkodowawcza?

Londyn. (PAT). Jak się dowiaduje agencja Reutersa, nie zapadła żadna decyzja w sprawie miejsca i daty konferencji odszkodowawczej. Jest rzeczą nieścisłą twierdzenia, jakoby Francja odmówiła ostatecznej zgody na odbycie konferencji w Londynie.

Ziemia na biegunie południowym.

Wiedeń. (PAT). Dzienniki donoszą z Waszyngtonu, że nadeszły tam wiadomości, iż kap. Byrd odkrył na terytorium bieguna południowego kilka tys. km² ziemi. Celem poczynienia badań naukowych Byrd wylądował na odkrytym terytorium.

Na cześć Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Poznań. W poniedziałek odbyła się tu wielka manifestacja ku czci Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w związku ze zbliżającym się narodowym świętem amerykańskim. Z inicjatywy komitetu obchodowego urządzono w westibulu reprezentacyjnym Powszechnej Wystawy Krajowej uroczystą akademję. Z mównicy powiewały sztandary amerykańskie i polskie. Olbrzymi westibul wypełniły tłumy publiczności w tem liczne zastępy Sokola z Ameryki, poza tem delegacje sokolstwa jugosłowiańskiego, czechosłowackiego, rosyjskiego na emigracji i t. d.

Akademie zagał prezydent miasta. Przypomniał on zasługi obywateli Sta-

nów Zjednoczonych dla narodowości polskiej i niezapomniane orędzie prezydenta Wilsona. W końcu prez. Ratajski wskazał na postać obecnego prezydenta Stanów Zjednoczonych Herberta Hoovera i wniósł okrzyk „Niech żyje prezydent Stanów Zjednoczonych Hoover.“ Następnie p. Debiński wygłosił obszernie przemówienie, omawiające historję Stanów Zjednoczonych ostatnich lat, w szczególności w czasie wojny światowej. Na zakończenie zebrani uchwaili wysłać do prezydenta Hoovera depeszę z życzeniami pomyślności dla Stanów Zjednoczonych oraz wyrazami czci dla prezydenta Hoovera. (Pat.)

Zatargi zarobkowe.

Bielsko. Po dwudniowych pertraktacjach pod przewodnictwem okr. insp. pracy inż. Gallota doszło do porozumienia w sprawie zatargu w przemyśle włókienniczym w Bielsku, Białej i okolicy. Trwający od dłuższego czasu zatarg został zlikwidowany na podstawie przedłużenia dotychczasowej umowy do końca października. W międzyczasie strony zobowiązały się opracować do dnia 30 września b. r. ewentualnie przy współudziale inspekcji pracy nową umowę, która wejdzie w życie od 26 października r. b.

Po zakończeniu obrad, dotyczących przemysłu włókienniczego, insp. pracy inż. Gallot prowadził w dalszym ciągu obrady w sprawie zatargu w przemyśle metalowym Bielska i okolicy. Osiągnięto po długich pertraktacjach pewne porozumienie na podstawie utrzymania dotychczasowej umowy. Jedynie nie uzgodniono terminu, do którego stara umowa miałaby być przedłużona. Ostateczna konferencja w tej sprawie odbędzie się w środę. Jednocześnie zlikwidowano wszystkie drobne zatargi i zastoje w wymienionych przemysłach. (Pat.)

Nieprzejednani wrogowie bolszewików

Berlin. Przed sądem tutejszym rozpoczął się sensacyjny proces o fałszowanie dokumentów politycznych przeciw rzeczywistemu radcy stanu, Włodzimierzowi Orłowi i agentowi policji, b. oficerowi armji carskiej, Michajłowicz-Powłanowskiemu, aresztowanemu w lutym na skutek doniesienia amerykańskiego korespondenta Knickerbokera, któremu Michajłowicz zaproponował sprzedaż fałszyfikatów 2 szyfrowanych dokumentów sowieckich, mających skompromitować senatorów

amerykańskich Borah'a i Norrisa, jako tych, którzy za cenę 100.000 dolarów, otrzymanych od rządu sowieckiego, mieli się zobowiązać do przeformowania uznania Sowietów przez Stany Zjednoczone. Proces ten wzbudził w szerokich kołach berlińskich niebywałe zainteresowanie, objawiające się w obecności przedstawicieli Ministerstwa Reichswchry, min. spraw wewnętrznych, prezydium policji i t. p. na rozprawie. Obecny był również przedstawiciel ambasady niemieckiej. (Pat.)

Francja nie chce płacić długów.

Paryż. Wczorajsze posiedzenie Izby było pod każdym względem historycznym zdarzeniem w dziejach parlamentu francuskiego. Jak wiadomo, przed 1 sierpnia r. b. Francja musi ratyfikować długi wobec Ameryki za materiał wojenny, lub też wypłacić 10 miliardów franków. Z drugiej strony, według wiadomości, nadeszłych z Londynu i Berlina, ratyfikacja planu Youn-

ga napotyka na dość znaczne trudności. Nic więc dziwnego, że Izba francuska na wniosek Franklina Bouillona uchwaliła olbrzymią większością wniosek, wzywający rząd do odroczenia daty wpłaty za materiał wojenny. Według pogłosek, Poincare w porozumieniu z innymi członkami rządu miał zastanawiać się, czy należy podać się do dymisji. (AW.)

Przed otwarciem parlamentu angielskiego.

Londyn. Wtorkowe uroczyste posiedzenie parlamentu brytyjskiego budzi wyjątkowo wielkie zainteresowanie. W tym roku otwarcie nowego parlamentu nie będzie miało tego charakteru uroczystego, gdyż król z powodu słabego stanu zdrowia nie będzie na otwarciu, a mowę tronową odczyta lord kanclerz Sankey. Będzie to pierwsza mowa tronowa, projektowa-

na przez Labour Party. Będzie ona streszczeniem obszernego programu politycznego rządu Mac Donalda.

Po odczytaniu mowy królewskiej Izby odroczy się na kilka dni, aby po przerwie rozpocząć narady nad odpowiedzią na mowę. Podczas tych narad mówić będzie Baldwin i Lloyd George. Mac Donald będzie mówił o sprawach politycznych w związku z kwestią rozbrojenia. (Pat.)

Dzwon na alarm.

Opinia europejska poruszona została bardzo poważnie sprawozdaniem Brianda, przesłanem Lidze Narodów o zbrojeniach austriackich. Jak już donosiliśmy, Briand zwraca uwagę, że Austria nie dopełnia swych zobowiązań co do rozbrojenia, że prócz armji regularnej posiada bardzo mocne liczebnie organizacje wojskowe, które na wypadek wojny zmobilizować mogą 200 000—300 000 ludzi, że kierownictwo armji austriackiej pozostaje w ścisłych stosunkach z kierownictwem armji niemieckiej, że wreszcie siedm największych przedsiębiorstw ciężkiego przemysłu austriackiego jest tak nastawionych, że w razie wojny z łatwością przerobione być mogą na zakłady przemysłu wojennego.

Wystąpienie p. Brianda wywołało oczywiście ożywione komentarze, zaprzeczenia i wyjaśnienia, zwłaszcza w prasie austriackiej i niemieckiej. Socjalistyczna „Arbeiterzeitung“ poparła je szeregiem dowodów na uzbrojenie „Heimwehr“, zapominając, że mniej więcej to samo powiedzieć można o socjalistycznej organizacji wojskowej „Schutzbund“. Reszta prasy zarówno liberalnej, jak i chrześcijańsko-społecznej jest zdania, iż p. Briand jest w błędzie i że uległ informacjom dostarczonym mu przez jednego z sąsiadów Austrii, pod którym rozumie się oczywiście Czechy.

W niektórych kołach snuje się nawet daleko idące hipotezy, iż interwencja p. Brianda jest epizodem walki o wpływy między Włochami a małą koalicją, a zwłaszcza Czechami na gruncie wiedeńskim. Jak wiadomo dla Pragi najsympatyczniejsze byłoby w Austrii rządy socjalistów, jako najłatwiej gotowych pójść na linję polityki sympatycznej dla małej koalicji, podczas gdy chrześcijańsko-społeczni pomawiani są w Pradze o uleganie wpływom faszyzmu. Wpływom włoskim przypisuje się też tam wzrost prawicowej „Heimwehr“; niechętnem okiem patrzy się tam również na austriackiego ministra obrony krajowej Vaugoin'a, zwalczanego przez socjalistów, za to że armję austriacką uniezależnił od wpływów socjalistycznych. Pomawia się go powszechnie o sympatię dla Heimwehry. Socjaliści nie posiadali się też z irytacją, gdy w nowym gabinecie Streeruwitza zasiadł znowu Vaugoin, a niezadowolenie to podzielano w Pradze, gdzie wolałoby wogóle widzieć u steru rządów socjalistów. Nie, p. Brianda ma tedy zadać cios, jeśli już nie całemu gabinetowi, to przynajmniej ministrowi obrony krajowej i Heimwehr.

Pomimo zaprzeczeń ze strony austriackiej trudno jest wątpić o prawdziwości faktów, przytoczonych przez Brianda. Alarm jego należy więc brać poważnie i przedewszystkiem stwierdzić, że zupełnie zawiodły dotychczasowe usiłowania mocarstw, okupione dużemi ofiarami materialnymi, aby tylko ochronić Austrię przed bankructwem lub szukaniem ratunku w Niemczech. Mineło lat dziesięć, u schyłku których ruch za „Anschlussem“ wy-

stąpił z taką gwałtownością, że nawet niektórzy jego zwolennicy poczęli go hamować, uważając rzecz za przedwczesną. Dane przytoczone przez p. Brianda dowodziłyby, że w Austrii myśli się na serio o zagwarantowaniu sobie przeprowadzenia Anschlussu. Niejednokrotnie zapowiadano Austrii: jeśli spróbuje przyłączenia się do Niemiec, w ciągu 72 godzin przeobrazi się w waszego terytorium będzie okupowana przez armię tych a tych państw sąsiadujących. Dane p. Brianda dowodziłyby, że znajdują się w Austrii czynniki, gotujące się na powi-

tanie ewentualnych okupantów z bronią w ręku. Otwiera to piękne widoki na przyszłość.

Francuski minister spraw zagranicznych zadzwonił w sprawie austriackiej na alarm. Nie należy wątpić, że uczynił to celowo i że spodziewać się możemy z jego strony dalszych kroków, skierowanych ku istotnemu rozwiązaniu problemu austriackiego. Prawda, że rozwiązanie go nie może być ani szybkie, ani łatwe; niemniej od niego zależy w dużej mierze bezpieczeństwo pokoju europejskiego.

Przegląd polityczny

Zabiegi Harrimana.

Do Warszawy przybyli przedstawiciele koncernu Harrimana, a mianowicie: generalny dyrektor p. Irving Rossi, i E. Lubowitsch. Celem ich przyjazdu do Warszawy było omówienie na miejscu szeregu spraw, dotyczących działalności przemysłowej koncernu Harrimana w Polsce. W ciągu dwudniowego pobytu w Warszawie pp. Rossi i Lubowitsch odbyli szereg konferencji z wybitnymi przedstawicielami przemysłu i sfer gospodarczych. Byli oni również przyjęci przez ministra robót publicznych, inż. Moraczewskiego, w sprawie koncesji na elektryfikację znacznego obszaru Polski, o co firma Harrimana ubiega się już od dłuższego czasu.

Dn. 25 bm. wieczorem przedstawiciele koncernu Harrimana wyjechali do Paryża. (Press).

Przemysłowcy niemieccy w Polsce.

W. przeszłym tygodniu bawili w Polsce wybitni przemysłowcy niemieccy. Po zwiedzeniu wystawy poznańskiej udali się do Łodzi. Na przyjęciu, wydanym przez izbę przemysłowo-handlową w imieniu, przemysłowców niemieckich wygłosił p. Hirschberg, wiceprezes związku „Wirtschaftsbund für Polen” przemówienie. Pokreślił on, że sfery przemysłowe niemieckie uważają zawarcie traktatu handlowego między Polską a Niemcami za konieczne, gdyż są zmuszone w razie niezawarcia tego traktatu do szukania rynków zbytu w krajach egzotycznych.

Następnie przemysłowcy pojechali do Warszawy, gdzie byli gośćmi tamtejszej izby przemysłowej. Na zebraniu b. minister Klarner wygłosił referat, w którym podkreślił celowość wzajemnego poznania stosunków gospodarczych. Jest to najlepszy środek do usunięcia trudności, jakie leżą na drodze do gospodarczego i kulturalnego zbliżenia się obu narodów. Kwintessencję rokowań o traktat handlowy

zawierają słowa: do ut des. Rokowania handlowe winny przyjąć jako zasadę nie przesłanki polityczne, a oprzeć się wyłącznie na podstawach gospodarczych.

W dalszym ciągu swego przemówienia p. prezes Klarner przytoczył cyfry obrotu handlowego polsko-niemieckiego przedostatniego roku, wykazując na ich podstawie współzależność gospodarczą polsko-niemiecką.

W odpowiedzi na przemówienie p. prezesa Klarnera, zabrał głos prezes izby przemysłowo-handlowej w Pile p. Pollert, który w dłuższym przemówieniu scharakteryzował konieczność współpracy gospodarczej polsko-niemieckiej i wyraził nadzieję, iż do porozumienia tego prędzej, czy później dojść musi ze względu na obustronne korzyści.

Francuzi o Stresemannie.

Prasa paryska, podając ostatnią mowę Stresemanna prawie, że w całości, wyczuwa w niej tendencje, nieliczące bynajmniej z jej pozornym zwalczaniem stanowiska nacjonalistów niemieckich.

„Echo de Paris” pisze, że Stresemann, mówiąc, iż plan Younga nie obciąża bardziej pokoleń niemieckich, niż plan Davesa i że to nie będzie trwało czas nieskończony, chciał w ten sposób zaznaczyć, że Niemcy za 10 lat tak dalece się wzmocnią, że zażądata wówczas ponownego zbadania podpisanych przez siebie zobowiązań.

Co do zastrzeżeń Stresemanna w sprawie ewakuacji Nadrenji i sprawowania kontroli międzysojuszniczej na terenach demilitaryzowanych, Pertinax mówi, że kontrola ta nie byłaby w stanie trzymać Niemiec w cugach w stosunku do państw, którym potrzeba kilka lat spokoju, aby umocniły położenie polityczne.

Stanowisko Niemiec można sobie tłumaczyć zmianą rządów w Anglii. Pierwszym staraniem Hendersona będzie rzucenie do kosza planu kontroli

opracowanego przez Chamberlaina. Niemcy sądzą, że w sprawie długów nie muszą ulegać konieczności, ponieważ w Anglii przyszedł do władzy ludzie II-ej Międzynarodówki, którzy 100 razy powtarzali te same frazesy. Pertinax oświadcza, że Niemcy są w błędzie. Nadchodzi pora pokazać panom z Londynu i Berlina, że Europa nie da się wciągnąć w ich intrygi.

„Petit Parisien” pisze, że sprzymierzeni wobec żądań Stresemanna powołają się na rezolucję powziętą 16 września, w Genewie i głoszącą, że w Nadrenji po ewakuacji mają działać komisje: konstatacyjna i konsyljacyjna. Stresemann udaje, że nie wie, co wówczas Müller przyrzekł.

„Figaro” pisze, że Stresemann niby to zwalczając wszech Niemców, mówi to samo co oni, tylko w pozornie złagodzonej formie. Stresemann dąży do tego, aby zachwiać traktatem Wersalskim i postawić długi niemieckie pod znakiem zapytania.

Socjaliści o mniejszościach.

Znany holenderski dziennik socjalistyczny „Het Volk” w artykule o mniejszościach, nawiązując do artykułu Mac Donalda w „Sunday Times” pisze, iż albo Mac Donald przecenił swe siły, albo „Sunday Times” „zrobili mu kawę”.

Artykuł powiada, że oczywiście żaden poważny mąż stanu nie może nie interesować się kwestią mniejszości. Artykuł dodaje, że najostrzejszą formę przybiera konflikt w państwach nowopowstałych, w których naród, który był sojusznikiem zwycięzców, ma przewagę nad innymi. Prawo samostanowienia narodów zderza się tu z dążeniem kierowniczej narodowości do wybudowania trwałego domu. Sprawę zaostreża fakt, że najpoważniejszą ze wszystkich mniejszości są niemieckie. Szukają one poparcia dla swych pretensji w Niemczech, kraju zwyciężonym. Po uregulowaniu odszkodowań i zakończeniu okupacji sprawa mniejszości będzie utrzymywać przy życiu stare przeciwieństwa. Jest to zadanie dla Ligi prawie tak trudne i tak samo delikatne, jak kwestia rozbrojenia.

Artykuł zaznacza, że socjaliści skłonni są do sympatii dla mniejszości, których skargi jeżeli są przesadzone, to najprawdopodobniej nie zupełnie bezpodstawne. Lecz należy być bardzo ostrożnym w sądach, gdyż mniejszości, szukające poparcia w kraju macierzystym ściągają na siebie podejrzenia, że są agentami wroga. Tak np. mniejszości niemieckie w Polsce zrażają Polaków również przeciw Niemcom, aktywiści belgijscy i ich pomocnicy w Holandji utrudniają dobre stosunki pomiędzy obu krajami.

Artykuł czyni, uwagę, że o ile chodzi o stosunki polsko-niemieckie, nie należy zapominać, że Stresemann w

Locarno, w stosunku do polskiej granicy nie chciał przyjąć równego zobowiązania, lecz rzekł się jedynie prób gwałtu. Historia Alzacji okazuje inne jeszcze niebezpieczeństwo, mianowicie Alzaccy przyzwyczailli się do wiecznego skarżenia się.

Trudno przewidzieć jakie rozwiązanie znajdzie sprawa mniejszości. Jest bardzo nieprawdopodobne, by Mac Donald wycofał ją do swego programu.

Nowe konferencje.

Na ostatnim posiedzeniu francuskiej rady ministrów omawiana była sprawa konferencji politycznej zainteresowanych rządów, dotycząca wprowadzenia w życie protokołu Younga o odszkodowaniach. Na konferencji tej zdaniem czynników miarodajnych francuskich, winny być omawiane jedynie sprawy finansowe. Natomiast kwestia opróżnienia Nadrenji mogłaby być rozpatrywana dopiero na jednej z późniejszych konferencji politycznych. Rząd francuski omawiał też miejsce oraz termin przyszłej konferencji politycznej, co we formie propozycji zamierza przedstawić zainteresowanym rządów. Jak słyszeć rząd francuski wystąpi z wnioskiem zwołania jaknajrychlejszego tych konferencji.

Prasa angielska zbliżona do obecnego rządu, bardzo kategorycznie wypowiada się za zwołaniem przyszłej konferencji politycznej do Londynu. Dzienniki podkreślają, że na konferencji tej konieczna jest obecność premiera Mac Donalda i zaznaczają, iż w razie, gdyby konferencja odbyła się gdzieś indziej, niż w Londynie, premier Mac Donald nie mógłby wziąć udziału ze względu na cały szereg nad wyraz ważnych spraw bieżących państwowych.

Zajścia na granicy bułgarsko-jugosłowiańskiej.

Dzienniki wiedeńskie donoszą z Sofii, że na granicy bułgarsko-jugosłowiańskiej we wsi Wrabcza straż jugosłowiańska zastrzeliła trzech mężczyzn i kobietę, wieśniaków bułgarskich, którzy usiłowali przejść na terytorium bułgarskie. Kiedy graniczny oficer bułgarski zażądał powołania komisji śledczej w tej sprawie, oficer jugosłowiański oświadczył, że czyn został spełniony na terytorium jugosłowiańskim i że zastrzeleni są obywatelami jugosłowiańskimi wobec czego żądaniu temu uczynić zadość nie może. Dzienniki bułgarskie wzywają rząd, aby zażądał interwencji Ligi Narodów. Jak donoszą dzienniki bułgarskie, na innym odcinku granicznym bułgarsko-jugosłowiańskim ostrzeliwany był patrol graniczny bułgarski przez straż jugosłowiańską. Jeden z żołnierzy został ranny w rękę.

ROZPOWSZECHNIJCIE
NASZA GAZETĘ!

ALEKSANDER KORNEŁ DOBROWOLSKI.

POŚCIG.

POWIEŚĆ SENSACYJNA.

48)

—o—

(Ciąg dalszy).

— Ach, tak! Zatem pan nic nie wie. Jeśli pan ma ochotę, usadźmy sobie w burduarze Eli, i opowiem całą historję, która, zdaje się, zajmie pana.

— Choćby ze względu na panią.

— Wiem, że pan jest dla mojej rodziny i dla mnie bardzo życiowy i cenię to wysoko.

Po zamianowaniu kilku zdań z panią zasiadli istotnie na kanapie w pokoju gospodyni. Pani Marysia opowiadała Barczowi bardzo dokładnie swoje dzieje od wyjazdu z Warszawy. Barcz przerywał jej od czasu do czasu, zadając pytania, na które ona odpowiadała, dziwiąc się w duszy bystrości tego człowieka. Mówiła o swoim porwaniu i odsiecz, z którą pośpieszył jej starosta Siedlecki, o wypadku samochodowym Zawiejskiego i wreszcie o tajemniczym zniknięciu redaktora Narutowskiego. W formie pogłoski wspominała też o listach redaktora, wysłanych do jego siostry w Nowej Wsi, lecz zaznaczyła zgóry, że nie jest pewna, co w tej informacji jest istotnego, a co jest plotką.

— Wie pani, że to są nader ciekawe rzeczy — odezwał się, gdy pani Marysia skończyła opowiadanie. — Nabrałem ochoty, żeby przyjechać do Katowic, które zresztą znam dobrze już oddawna.

— Zapraszam pana z całego serca. Już zgóry cieszę się na to. Może zmówi się pan z Elą, bo obiecała swój przyjazd na pierwsze dni grudnia.

— I ja nie mógłbym przyjechać wcześniej.

— Jak to dobrze! Przypilnuje pan, żeby Ela dotrzymała przyrzeczenia. Zresztą jej samej będzie różniej przyjechać w towarzystwie, a i pan mąż będzie rad, że żoneczka nie wyruszy w taką drogę sama.

Tygodniowy pobyt w Warszawie przeszedł pani Marysi bardzo szybko. Warszawa swoim silnym tętnem życia przygasła smutne myśli a miłe towarzystwo przyjaciół i znajomych zajmowało jej prawie wszystkie myśli. To też pobyt w stolicy wzmocnił panią Marysi. Ona duchem i siłą wróciła do Katowic, nie czuła już tego przygnębienia, jakie towarzyszyło jej w drodze do Warszawy.

Gdy nazajutrz po powrocie poszła pani Marysia przed południem do teatru, spotkała w garderobie Ritę Dollę. Tancerka, ku wielkiemu zdziwieniu pani Marysi, bez namysłu rzuciła się jej na szyję i zaczęła całować po twarzy, jak gdyby między nimi nic nie zaszło. Pani Marysia ucieszyła się w głębi duszy z tej zmiany. Cieszyło jej oziębienie stosunków z Ritą, choćby z tego względu, że zawsze bolała ją niechęć bliźnich, wszystko jedno z jakiego powodu by wynikała. Jej łagodna natura nie mogła znieść myśli, że ktoś ze znajomych przestał ją lubić lub ma żal do niej. Dobrze czuła się tylko w atmosferze spokojnej, życiowej. Nie zastanawiając się nad pobudkami zmiany postępowania tancerki uważała, że tak jest lepiej. Od-

czuła też od razu dużą ulgę i na serdeczność tancerki odpowiedziała również serdecznościami.

W zupełnej już zgodzie mówiły o sobie. Pani Marysia usprawiedliwiała się z tego, że nie była na premierze „Herodiady”.

— Taka byłam zgnębiona, że musiałam wyjechać dla odświeżenia umysłu. Zresztą czy pani wyobraża sobie, że po tych fatalnych nieporozumieniach mogłabym spojrzeć pani w oczy?

— Ach, pocóż przywiązywać za wiele znaczenia do podobnych drobiazgów? Przecież ja nie jestem panem Zawiejskim, żebym się miała z takiego powodu zrażać do pani.

Tancerka patrzyła na panią Marysię z umieszką, z którym zdawała się kryć głębszą myśl. Pani Marysia odczuła w tem jakąś intencję, lecz zaraz powiedziała sobie, że dość tego przewrażliwienia, które jej zawsze tylko mać pogodne nastroje.

— Pojedzie pani ze mną dziś wieczorem do Bytomia? — zapytała pani Rita.

— Dobrze. Nie mam na wieczór żadnego planu, więc z przyjemnością będę pani towarzyszyła.

W Bytomiu zajęły przed kawiarnię „Hindenburg”. Gdy siedziały przy kawie, zjawił się w lokalu von Helmstroem w towarzystwie wysokiego, eleganckiego pana. Spostrzegłszy panią, zawałał się przez chwilę, jakoby się namyślał, czy wypada mu się zbliżyć, ale zapraszający uśmiešek pani Rity podziałał na niego zachęcająco.

(Ciąg dalszy nastąpi).

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Środa

3

lipca

Św. Leona II., papieża
wyznawcy, † 684 r.

Św. Anatola, biskupa,
† 282 r.

Św. Heliodora, biskupa,
† około 400 r.

SŁOW.: MIKOŚLAW.

Jezus poświęcił lud przez własną
krew. (Żyd. XIII. 12.)

Zdanie:

Czegóż ci żal? ubiegłych lat,
Chmur przeszłorocznych z nieba?
Rzuć stare sny, oszczędzaj łzy,
Bo ich na jutro potrzeba...

Syrokomla.

Kalendarz astronomiczny:
Słońce wsch. o godz. 3.40, zach. o
godz. 19.56. — Księżyc wsch. o godz.
0.37, zach. o godz. 16.13.

Długość dnia 16 godz. 16 min.

Zmiany powietrza: łagodne i
gorące. — Jutro: nagły deszcz,
chłodno.

Przysłowia na miesiąc lipiec.

Gdy się grzmot w lipcu od połu-
dnia poda, drzewom się znaczy szwank
i nieuroda.

Od lip ciagnie wonny lipiec, nie daj
słonku kłosa przypieć.

Deszcze na Nawiedzenie Panny,
potrwa pewno do Zuzanny.

Jak deszcze na św. Prokopa, to
zgnije nie jedna kopa.

Na św. Prokopa szykuj plecy do
snoja.

Siedmiu Braci przepowiada, ile ty-
godni popada.

Gdy Siedmiu Braci Śpiących kro-
pla dżdża porosi, na siedmiotygodnio-
wą wilgoć się zanosi.

Gdy nadejdą Rozesłańce, pora z
sierpem zacząć tańce.

Na św. Eljasza, z nowego użytku
kasza.

Jeśli deszcz na Eljasza, to zgnoi się
pasza.

Na Magdalene pogoda, to dla
pszczołek wygoda.

Jak ciepły św. Jakób, tak zimne
Boże Narodzenie.

Jaki Jakób do południa, taka zima
też do grudnia; jaki Jakób po południu,
taka zima też po grudniu.

Na św. Jakóba ostatnia siewu
próba.

Na św. Annę mrowiska, szukaj w
zimie ogniska.

Od św. Anki zimne wieczory i
ranki.

Od św. Anny nie doczeka południa
deszcz poranny.

Około dnia św. Marty ze żniwami
już nie żarty.

Czego lipiec i sierpień nie dowarzy
— tego wrzesień nie usmaży.

— Uprawnienia policyjne na kole- jach państwowych.

Dotychczas urzę-
dnikom ruchu na polskich kolejach
państwowych tylko w byłym zaborze
pruskim posiadali częściowe uprawnie-
nia policyjne, obecnie jednak upraw-
nienia te będą rozszerzone na konduk-
torów i bileterów w całym państwie.
Uprawnienia te będą polegały na tem,
że wolno będzie konduktorom zatrzy-
mywać pasażerów, naruszających
przepisy, aż do interwencji policji, izo-
lować pijanych podróżnych i t. p.

— Zniżki kolejowe dla kuracjuszy.

W roku bieżącym wysokość zniżek
kolejowych przy wyjazdach z uzdro-
wisk krajowych ustalona została na
50% zarówno dla pociągów osobo-
wych, jak i pociągów towarowych.
W latach poprzednich zniżka przy wyjeździe
wynosiła wprawdzie 66%, ważna była
jednak tylko na pociągi osobowe i ku-
racyjne; korzystający z pociągów

pospiesznych musieli opłacać różnice
taryfy pospiesznej, wskutek czego zni-
żka w pociągach pospiesznych nie
przekraczała 40%.

— Rozporządzenie ministerjalne o termometrach.

Ministerstwo przemysłu i handlu wydało rozporządzenie,
kasujące z dniem 1 stycznia 1931 r.
sprzedaż termometrów ze skalą Reau-
mure'a. Również termometry z po-
dwójną skalą Reaumure'a i Celsiusa zo-
staną wycofane. Ministerstwo wyda-
jąc to rozporządzenie zwraca uwagę
kupcom, by obecnie już nie zamawiali
termometrów, które do 1 stycznia
1931 r. muszą być z handlu wycofane.
— Celem zarządzenia powyższego jest
usunięcie nieporozumień, wynikają-
cych z rozpoznań u nas dwóch
skal temperatury: Reaumure'a i Celsiu-
sa. Jeden stopień Celsiusa równa się
— jak wiadomo — 0,8 stopni R. Od
1 stycznia 1931 r. w Polsce będą ob-
owiązywać tylko termometry ze skalą
Celsiusa.

— Ludność Polski wynosi przeszło 30 milionów.

Według danych Głó-
wnego Urzędu Statystycznego, na
dzień 1 stycznia 1929 r. ludność Polski
wynosiła 30,408,247 głów, z czego na
województwa centralne przypada
12,760,178, na województwa wschodnie
5,136,086, na województwa zachodnie
4,320,445, na województwa południo-
we 8,191,538 głów. Zaludnienie w
Polsce w r. 1928 wynosiło 29,996,646
głów, w r. 1927 — 29,638,097, w r. 1926
— 29,293,996, w dniu zaś 30 września
1921 r., według sporządzonego wów-
czas spisu urzędowego, 27,201,342. W
czasie więc od 30 września 1921 r. do
1 stycznia 1929 r., czyli w ciągu sie-
dmu lat i trzech miesięcy, ludność
Polski wzrosła o 3,201,905 głów.

— O uposażenie urzędników sado- wych.

Przed kilku dniami odbyła się
w gmachu Ministerstwa sprawiedli-
wości pod przewodnictwem ministra
Cara konferencja w sprawach uposa-
żeń urzędników sądowych. Ze strony związku niższych
funkcjonariuszy sądowych uczestni-
czyli prezes głównego zarządu i se-
kretarz generalny. Po omówieniu szere-
gu spraw, konferencję odroczone z
tem, że min. Car obiecał, iż sprawa
uregulowania uposażeń będzie w naj-
bliższym czasie załatwiona.

— Opłaty przy depeszach.

Przy
przymiowaniu telegramów, prócz nor-
malnej opłaty, zależnej od ilości słów
nadawanej depeszy, wprowadzona zo-
stała opłata manipulacyjna. Opłata ta
wynosi od każdego telegramu 50 gr.

— Ochrona znaków ostrzegaw- czych na drogach publicznych.

Mini-
sterstwo spraw wewnętrznych wy-
stosowało do wszystkich wojewodów
okólnik, którym prosi o zarządzenie
niezbędnych środków, celem ochrony
znaków ostrzegawczych na drogach.
W myśl umowy, zawartej między mi-
nisterstwem robót publicznych a Auto-
mobilklubem Polski, klub ten zobowią-
zał się do ustawienia i konserwowa-
nia własnym kosztem znaków ostrze-
gawczych samochodowych, to jest
słupów i tablic, wzdłuż dróg automo-
bilowych na terenie całej Polski. W
wielu miejscowościach zdarzyły się
wypadki niszczenia, a nawet kradzie-
ży ostrzegawczych słupów i tablic.
Zarządzenia urzędów wojewódzkich i
niższych władz mają przeciwdziałać
tym przestępstwom — Ministerstwo
polecia wkraczać bardzo energicznie w
podobnych wypadkach, a sprawę trak-
tować, jako pilną, wobec wzmożone-
go w roku bieżącym ruchu samocho-
dowego na terenie całego państwa.

Województwo śląskie.

* Przedłużenie terminu zgłoszeń na
śląską pielgrzymkę do Rzymu. Czy-
telnikom naszym przypominamy, że
termin zgłoszeń na pielgrzymkę ślą-
ską do Rzymu został przedłużony do
15 lipca b. r. Zachęcamy do jak naj-
liczniejszego udziału w pielgrzymce.
Zgłaszać się należy do generalnego
sekretariatu Ligi Katolickiej w Kato-
wicach, ulica Marszałka Piłsudskie-
go 58.

Pielgrzymka wyruszy ze Śląska z
początkiem października b. r. i po-
trwa 12 do 13 dni. Uczestnicy będą
mieli sposobność zwiedzenia Wenecji,
Padwy, Rzymu, Assyżu, Florencji i
Wiednia.

Koszta przejazdu, wyżywienia i
noclegów wynoszą dla klasy III. — 645
złotych, dla klasy II. — 1070 złotych.
Prócz tych kosztów płaci każdy
uczestnik pielgrzymki za paszport
zagraniczny 25 złotych. Przy zgło-
szeniach należy równocześnie wpła-
cić pierwszą ratę w kwocie 250 zło-
tych, resztę ratami do 1 września br.

Dodajemy jeszcze, że do śląskiej
jubileuszowej pielgrzymki do Rzymu
przylączy się także diecezja często-
chowska. Pielgrzymkę popro-
wadzą osobiście ks. biskup
Lisiecki i ks. biskup Kubi-
na. Już daleko samego czytelnicy
nasi — o ile pozwoli im na to czas i
pieniądz — powinni brać jak najlicz-
niejszy udział w pielgrzymce. „Ka-
tolik“ był pierwszy z pomiędzy gazet
śląskich, który — na życzenie czytel-
ników — poruszył sprawę urządzenia
odrębnej pielgrzymki ślą-
skiej do Rzymu i dzięki jego inicja-
tywie pielgrzymka śląska doszła do
skutku.

* Podwyżka cen żelaza odroczone.

Minister przemysłu i handlu nie zgo-
dził się na zaprojektowaną przez Syn-
dykat hut żelaznych podwyżkę cen
żelaza. — Jakkolwiek minister uznaje,
że położenie hutnictwa żelaznego jest
ciężkie, to jednak poleca z wprowa-
dzeniem podwyżki cen wstrzymać się
w nadziei, że konjunktura się poprawi.
Sprawa podwyżki cen rozstrzygnięta
będzie w sierpniu bieżącego roku.

* Z ciężkiego przemysłu.

Przed
kilku dniami odbyło się w gmachu ad-
ministracyjnym w Katowicach dorocz-
ne zebranie akcjonariuszów Spółki
Akcyjnej Śląskie Kopalnie i Cynkow-
nie czyli tak zwanej Spółki Lipińskiej.
Na zebraniu zastąpione było ogółem
564,470 głosów. Po przyjęciu do wia-
domości sprawozdania za rok obra-
chunkowy 1928 udzielono zarządowi
i radzie nadzorczej jednogłośnie ab-
solutum. Zebranie uchwaliło jedno-
głośnie wypłacenie za rok operacyj-
ny 1928 dywidendy w wysokości 8
proc. od akcji zasadniczych zwyczaj-
nych i akcji uprzywilejowanych. Dy-
widenda zostanie wypłacona z 1 lipca
1929 roku. Skład rady nadzorczej po-
zostaje bez zmiany.

* Znowu nieszczęście na kopalni

„Kleofas“. Na kopalni Kleofas w Za-
łężu zmiążdżony został przez kolejkę
kopalnianą, naładowaną węglem, gór-
nik Roman Kicia z Katowic. Przewie-
ziony do szpitala w Katowicach, zmarł
na skutek odniesionych ran.

* Statystyka bezrobocia na Śląsku.

Statystyka bezrobocia w wojewód-
twie śląskim w latach 1926—1929 wy-
kazuje następujące cyfry:

Kwiecień 1926 — 70,275, paździer-
nik 1926 — 44,386, styczeń 1927 —
43,183, październik 1927 — 34,504, sty-
czeń 1928 — 44,508, październik 1928
— 21,771, styczeń 1929 — 24,902, maj
1929 — 11,404.

W tych samych okresach przypa-
da na poszczególne zawody: górnic
— 28,126, 13,330, 12,643, 14,270, 14,902,
9,080, 4,638, 1,854; hutnicy — 9,643,
5,970, 4,456, 2,570, 2,570, 827, 841, 440;
metalowcy — 5,382, 3,701, 3,209, 1,893,
2,059, 906, 805, 521; włókiennicy —
792, 468, 333, 125, 142, 74, 121, 199;

niewykwalifikowani — 12,037, 9,203,
10,533, 8,198, 13,865, 6,677, 11,713,
5,449.

Co do ogólnej liczby bezrobotnych,
podanej za miesiąc maj 1929 r., w su-
mie 11,404 należy zaznaczyć, że po-
ważny procent liczby tej składa się z
ludzi, którzy już od kilku lat są bez
zajęcia i nie mogą być zapośrednicze-
ni do pracy, ponieważ z powodu staro-
ści są zdolni tylko do lekkiej pracy.
Ludzie ci pobierają w większej czę-
ści rentę na starość lub pensje hutni-
cze (kopalniane). W ewidencji bezro-
botnych figurują tylko datego, że
zwolnieni w czasie przesilenia prze-
mysłowego na G. Śląsku „z powodu
braku pracy“ muszą być na podstawie
liberalnego pod tym względem rozpo-
rządzenia min. pracy i opieki społ.
zarejestrowani jako poszukujący pra-
cy. Osobami temi ze względu na ich
trudne położenie materialne powinna
zająć się opieka społeczna, zaś zasze-
regowanie ich do bezrobotnych utru-
dnia tylko pracę odnośnym Urzędem
Pośrednictwa Pracy, oraz daje nie-
właściwy obraz o stanie bezrobocia
na tutejszym terenie, które wynosi z
końcem maja b. r. tylko 16% w po-
równaniu ze stanem bezrobocia z koń-
cem kwietnia i początkiem maja 1926 r.

Z Katowickiego.

Katowice. (Śląska szkoła mu-
zyczna.) Dyrekcja śląskiej szkoły
muzycznej w Katowicach podaje do
wiadomości, że sekretariat szkoły przy
ul. Szopena 16 — telefon 136 — już
rozpoczął zapisy uczniów na nowy rok
szkolny 1929/30 do wszystkich działów
muzycznych. Lekcje trwać będą do
15 lipca i po ferjach letnich od 15-go
sierpnia. Opłaty wynoszą: wpis jed-
norazowy 5 zł, za naukę w kursie
przygotowawczym 25 zł, w kursach
niższych 30 zł, kursach średnich i wyż-
szych 35 zł. Opłaty są płatne z góry
tylko w miesiącach trwania nauki.

— (Poświęcenie sztandaru

Katolickiego Koła Absty-
nentów.) W ubiegłą niedzielę Kato-
lickie Koło Abstynentów poświęcało
sztandar. Na intencję tej uroczystości
Przew. Ks. kanonik dr. Szramek od-
prawił nabożeństwo, poświęcając ró-
wnocześnie sztandar. Okolicznościowe
kazanie wygłosił generalny sekretarz
Ks. Cadyński z Poznania, podkreślając
doniosłe znaczenie uroczystości po-
święcenia sztandaru w ruchu abstynen-
ckim. Pod koniec kazania wszyscy
abstynenci odnowili przyrzeczenie
wstrzymywania się od napojów alko-
holowych. Po nabożeństwie na sali
Domu Związku odbyła się uro-
czystość świecka, podczas której wbi-
jano gwoździe. Uroczystość tą za-
szczylił swą obecnością delegaci tutej-
szych władz i organizacji. Z polecenia
ks. kanonik dr. Szramek, z polecenia
Wojewody wbił złoty gwoździe dr. Ko-
łoczek. Przemówienia świadczyły o
wielkim zrozumieniu tutejszych władz
dla walki z alkoholizmem. Wieczorem
na tej samej sali urządzono bezalkoho-
lową wieczornicę. Wszyscy uczestni-
cy bawili się do późnego wieczora.

— (Śmiertelny wypadek.)

Czterdziestoletnia Magdalena Faber
spadła ze schodów, przyczem doznała
pęknięcia czaszki. Nieszczęśliwą od-
stawiono do lecznicy w Katowicach,
gdzie zmarła, nie odzyskawszy przy-
tomności.

— (Cios nożem.)

W barakach
przy ulicy Strzeleckiej w Katowicach
wywiązała się bójka między kilku
awanturnikami. W bójce brali udział
Ryszard Bujara, Paweł Heris, Walet-
ka i Paweł Kubiak. Bujara otrzymał
cios nożem w biodro. Ostawiono go
do lecznicy miejskiej.

Załęże pod Katowicami.

(Wypadek
z karuseli.) Frydolin Kłodziński ze
Załęży udał się do Debu. Chociaż był
podchmielony, siadł na karuseli i —
wypadł podczas biegu. Kłodziński do-
znał wstrząsu mózgu, wybił sobie tak-

że kilka zębów. Wypadek Kłodzkiego powinien być ostrzeżeniem dla innych. Kto nie jest trzeźwy, nie powinien wozić się na karuseli.

Dąb pod Katowicami. (Wielki pożar.) W zabudowaniach gospodarskich w Dębie, ulica św. Agnieszki 13, wybuchł pożar. Ogień rozszerzał się z przerażającą szybkością, że wkrótce stodoły i szopy były objęte płomieniami. Wymienione budynki spaliły się doszczętnie. Są poszlaki, że ogień został podłożony.

Dąbrówka Mała w Katowickiem. (Dziecko pod kołami samochodu.) Ośmioletni Antoni Holniak został przejechany przez samochód osobowy, przyczem doznał wstrząsu mózgu. Pogotowie ratunkowe odstawiło nieszczęśliwego chłopaka do lecznicy brackiej w Siemianowicach.

Siemianowice w Katowickiem. (Uruchomienie linii autobusowej.) Teodor Kowolik, zamieszkały w Siemianowicach otrzymał z Urzędu Wojewódzkiego koncesję na otwarcie linii autobusowej Siemianowice—Król. Huta. Uruchomienie samochodów nastąpi w bieżącym tygodniu. Odjazd pierwszego autobusa o godz. 7 rano, następnie co 30 minut. Z Król. Huty pierwsze auto odjeżdża o godz. 7.30. Ostatni autobus z Siemianowic wyjeżdża o godz. 10.30, z Król. Huty o godz. 11. Cena biletu za całą podróż wynosi 60 groszy.

Chorzów w Katowickiem. (Tragiczna śmierć dziecka.) Na ulicy Szopena w Chorzowie zdarzył się śmiertelny wypadek. Samochód osobowy przejechał 4-letnią Helene Czupkównę. Dziecko doznało śmiertelnych okaleczeń i zmarło kilka godzin po wypadku.

Giszowiec w Katowickiem. (Bijatyka podczas zabawy tanecznej.) W święto apostołów Piotra i Pawła odbywała się zabawa taneczna na sali oberżysty Sznapi i Giszowcu. Chociaż wstęp na salę był dozwolony tylko za opłatą, niejaki Ernest Kapica z Janowa usiłował wejść do lokalu bez uiszczenia wstępnego. Z tego powodu wywiązał się spór między Kapicą a porządkowem. Wreszcie przywołano policjanta, który awanturnika usunął ze sali. Ponieważ Kapica stawiał opór policjantowi, został aresztowany. Podczas transportu Kapicy do komisariatu przybył mu z pomocą jego brat Hugon, który usiłował wyrwać aresztanta z rąk policjantów. Po stronie Kapiców stanęła młodzież, wałesająca się przed oberżą. Policjanci użyli broni na postrach, lecz tłum nie ustępował, niektórzy rzucali kamieniami na policjantów. Podobno strzelano nawet z broni palnej. Ostatecznie zaprowadzono spokój. Kilku awanturników odstawiono do komisariatu.

Z Świętochłowickiego.

Wielkie Hajduki w Świętochłowickiem. (Nieszczęśliwy wypadek w hucie — kradzież obuwia.) Zatrudniony w hucie „Bismarcka“ robotnik Mikołaj Szpola został ciężko poparzony podczas wykonywania pracy przy walcach. Pogotowie ratunkowe odstawiło go do lecznicy. — Alfred Wojtala z Wielkich Hajduk przywłaszczył sobie 16 par trzewików. Towar znajdował się na dworcu kolejowym. Wojtala jednakże nie miał „szczęścia“, gdyż policja odebrała mu trzewiki i oddała je poszkodowanemu. Sprawcę czeka kara za kradzież.

Z Pszczyńskiego.

Pszczyna. (Targ na konie i bydło.) Następnym targ na konie i bydło w Pszczynie odbędzie się 10 lipca.

Cwiklice. (Wyśledzenie włamywacza.) W ubiegłym tygodniu donosiliśmy, że w czasie, gdy ks. dziekan Vogt odprawiał czynności duszpasterskie, włamał się złodziej do mieszkania ks. dziekana. Policja wyśledziła sprawcę. Był nim parobek, zatrudniony przez kilka lat na plebanii, obecnie robotnik u spedytora w Żarach. Skradzione pieniądze oddano ks. dziekanowi.

Gięda pieniężna i zbożowa.

W Katowicach płacono w dniu 1-go lipca: za 100 złotych 46.90 marek niemieckich, za 100 marek niemieckich 213 złotych.

W Warszawie płacono w dniu 1-go lipca: za 100 franków francuskich 34.83 zł, za 100 franków szwajcarskich 171.16 zł, za 100 koron czeskich 26.34 złotych.

Murcki w Pszczyńskim. (Zgon starego leśniczego.) W miejscowości Obernigk pod Wrocławiem zmarł starszy leśniczy Treskow z Murcek. Był on jednym z najstarszych leśniczych księcia pszczyńskiego. W Murkach urzędował Treskow przez kilkadziesiąt lat, a ogólnie służył u księcia pszczyńskiego przeszło 50 lat.

Z Rybnickiego.

Rybnik. (Czyn, za który należy się dotkliwa kara.) Przybrana córka wdowy Gruszkowej, mieszkająca przy ulicy 3-go Maja, weszła do ogrodu, by ciąć trawę. Mieszkańcy domu ujrzeni, że dziewczyna nagle upadła. Gdy weszli do ogrodu, oczom ich przedstawiał się okropny widok. Dziewczyna leżała w kałuży krwi, obok głowy leżał kamień. Przywołano lekarza, który oświadczył, że dziewczyna została uderzona kamieniem i nie wiele brakowało od śmiertelnego okaleczenia. Dotychczas nie stwierdzono, kto kamień rzucił do ogrodu.

Wodzisław. (Samobójstwo parobka.) Przed kilku dniami znaleziono trupa mężczyzny na torze między Turzą a Wodzisławiem. Stwierdzono, że są to zwłoki pewnego parobka z Uchylska. Chodzi w tym wypadku o samobójstwo. W sprawie tej donoszą nam, co następuje: Parobek Kucza z Uchylska, człowiek niezupełnie zdrow na umyśle, rzucił się pod pociąg i został zabity. W ostatnim czasie Kucza był zatrudniony u p. Adamczyka w Uchylsku. Pracował kołami jako parobek. Pracodawca dobrze obchodził się z Kuczą. Z niewiadomej przyczyny parobek oddalił się z domu swego pracodawcy przed 10 dniami, wałesał się po okolicy, wreszcie popełnił samobójstwo. Istnieje przypuszczenie, że okropny czyn popełnił w momencie zupełnego zamroczenia umysłu.

Pszowskie Doły w Rybnickiem. (Nieznaski rodzinne.) Rodzina ma być ostoją pokoju. Niestety, nie w każdej rodzinie panuje zgoda i miłość. Przepaść pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny jest czasem tak wielka, że zdarzają się nie tylko bójkki, lecz nawet zabójstwa. Gazety często opisują o krwawych czynach, popełnionych na tle niezgody domowej wzgl. rodzinnej. W Pszowskich Dołach zdarzył się taki smutny wypadek w rodzinie pewnego rolnika. Gospodarz Jan Szymiczek kłócił się często ze swoją żoną, chociaż obaj nie są młodzi, gdyż mają dorosłe dzieci. W domu utworzyły się dwie partje, które zwalczały się wzajemnie. Po stronie matki oświadczył się Maciej Szymiczek, stronę ojca trzymał Józef Szymiczek. Gdy w listopadzie minionego roku wywiązała się sprzeczka, Maciej Szymiczek sięgnął po rewolwer i strzelił do swego brata Józefa z odległości 4 metrów. Ciężko ranny Józef Szymiczek zwałił się na ziemię. Następnie leczył się długo, lecz zupełnie nie wyzdrowiał, gdyż wskutek postrzału będzie czuł dolegliwości przez całe życie. — W tych dniach izba karna w Rybniku miała rozpatrywać sprawę Macieja Szymiczka, któremu wytoczono proces o usiłowane zabójstwo brata. Rozprawę odroczone, gdy brat oskarżonego, Józef Szymiczek, nie stawiał się na rozprawę.

Gierałtów w Rybnickiem. (Powiesił się.) Podczas jednej z minionych nocy. Odebrał sobie życie przez powieszenie 23-letni Wilhelm Czapelka. Przyczyny samobójstwa dotychczas nie stwierdzono.

Warszawska giełda zbożowa

w dniu 28 czerwca 1929 r.

Żyto 28—28.25, pszenica 47—48, jęczmień na przemiał 28—29, mąka żytnia 42—43, mąka pszeniczna 70 do 73, osucie żytnie 17.59—18, osucie pszeniczne 18.50—19.50. Tendencja spokojna. Obrót mały.

Rzuchów w Rybnickiem. (Nowe mleczarnie.) W Rzuchowie powstała ostatnio Spółka Mleczarska dla zbierania i zbytu mleka z okolicznych miejscowości. Prezesem Rady nadzorczej Spółki wybrano radcę Moczulskiego. Koszta urządzenia nowej mleczarni wynoszą 65 000 zł, którą to sumę zadeklarowali członkowie. Założenie tej mleczarni zaspakaja piekącą potrzebę okolicznych mieszkańców, tembardziej, że tamtejsi gospodarze nie zbywają mleka w stanie świeżym, lecz przerabiają je na masło i sery.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Okropny wypadek żołnierzy.) Samochód nieznanego numeru, który w nocy z 30 czerwca na 1 lipca jechał szosą od Częstochowy, przejechał czterech żołnierzy 74 pułku piechoty. Żołnierze ci wracali z urlopu do koszar. Jeden żołnierz poniósł śmierć na miejscu, dwóch innych doznało ciężkich okaleczeń, czwarty został lekko okaleczony. Auto odjechało w kierunku Tarnowskich Gór. Wypadek zdarzył się na szosie Częstochowa — Lubliniec, 4 km przed Lublinem. Opis samochodu: kolor kawowy, karoserja, kształt długi wyścigowy, lewy bok karoserji uszkodzony, koło rezerwowe w tyle.

Z Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Mleczarnia przy szkole gospodarczej.) Pod Cieszynem w najbliższym okresie czasu powstanie pod kierownictwem Wyższej Szkoły Państwowej Gospodarstwa Wiejskiego mleczarnia z zakresu całkowitego wyrobu. Mleczarnia ta, prowadzona przez Wyższą Szkołę Państwową Gospodarstwa Wiejskiego będzie nie tylko placówką produkcyjną, ale służyć będzie również jako instytucja naukowa dla kształcenia tak bardzo potrzebnych na Śląsku fachowców w tej dziedzinie.

Bielsko. (Ukaranie bandy włamywaczy.) W Bielsku i po okolicy długi czas grasowała bezkarnie, bo nieuchwytna szajka włamywaczy. Nareszcie udało się policji wyśledzić hersztą w osobie notorycznego złodzieja Józefa Mandoka z Dziedzic, który złożył sobie tę szajkę z podobnych sobie osobników, pochodzących z Bier pod Jasienicą, gdzie również mieszkali dwie główne paserki. Całe to towarzystwo wzięte pod klucz, odpowiada obecnie przed trybunałem w Cieszynie, który na podstawie dowodów licznie popełnionych kradzieży z włamaniem, skazał ich łącznie na 17 i pół lata ciężkiego więzienia.

Z całej Polski.

Sosnowiec. (Aresztowanie oszustów wekslowych.) Tutejsza policja śledcza aresztowała Rozenberga Manełę, Jana Wilczyńskiego z Sosnowca oraz Hermana Białka z Łodzi. Aresztowani dopuścili się szeregu oszustw wekslowych, wystawiając fikcyjne weksle albo też wyludżając na nich podpisy od niepełnoletnich osób względnie nie mających żadnego majątku. Za weksle te wymienieni nabywali u kupców w Łodzi i innych miastach towary, które następnie odsprzedawali za 30 do 40 proc ich wartości za gotówkę, albo też zastawiali je w lombardach. Jak wynika z dotychczasowych obliczeń, oszuści w ciągu kilku miesięcy narazili kupców na stratę kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Będzin. (Okropny czyn wieśniaka.) Wieś Bobrowniki w powiecie będzińskim poruszona została

straszny czynem miejscowego wieśniaka, nazwiskiem Węgrzyn. Człowiek ten od dłuższego czasu maltretował swą żonę, mszcząc się w ten dziwny sposób na teściu, który, znajdując się w ciężkim położeniu materialnym, nie mógł wypłacić mu części majątku, należnej jego żonie. Wreszcie chciwy chłop postanowił opuścić domowe pielesze i ruszyć w szeroki świat, przedtem jednak uknuł plan okropnej zemsty, którą zamierzał wprowadzić w czyn na „pożeganie“. W tych dniach zaczął się koło stodoły teścia i z siekierą w ręce oczekiwał nadejścia żony. Jakoteż po chwili nieszczęśliwa kobieta, nie przeczuwając nic złego, nadeszła. Na jej głowę zwały się straszne ciosy, wskutek czego runęła bez przytomności na ziemię, plwając się w kałuży krwi. Węgrzyn, któremu mało było tej piekielnej zemsty na niewinnej ofierze, podpalił stodołę teścia, poczem zbiegł w okoliczne lasy. Za zbrodniarzem policja zarządziła niezwłoczny pościg, jak dotychczas jednak bez rezultatu. Stan rannej ciężki.

Częstochowa. (Najmłodsza diecezja w Polsce.) Nową jednostką administracyjną w obrębie Kościoła katolickiego w Polsce jest diecezja częstochowska, utworzona dekretem Papieża Piusa XI w r. 1925. Pierwszy biskup najmłodszej diecezji polskiej, dr. Teodor Kubina, Ślązak ze Świętochłowic, objął w posiadanie diecezję w dniu 2 lutego 1926 r. Diecezja powstała z części diecezji Włocławskiej i diecezji Kieleckiej ze stolicą w Częstochowie. Można powiedzieć, iż jest to diecezja, której charakter nadaje ludność robotnicza, bowiem całe Zagłębie Dąbrowsko-Sosnowieckie i Częstochowskie należy do diecezji. Diecezja dzieli się na 15 dekanatów, liczba wiernych, jak wykazuje schematyzm na rok 1929 wynosi 923.741. Kapłanów zajętych w duszpasterstwie liczy diecezja 275. Parafij 175. Zajętych w szkołach nauczycieli religii 39. Księży zakonnych 67. Kościołów i kaplic 205.

Z dalszych stron.

Lahr. (Samochód spadł z szosy górskiej.) Z miejscowości Lahr w Badenii donoszą, że na gościńcu górkim między Kinzigtal i Schweighausen spadł samochód argentyńskiego wicekonsula z półtorametrowego podmurowania i stoczył się na dół. Wicekonsul poniósł śmierć. Zapalił się przytem zbiornik z benzyną, od którego zapaliło się pobliskie gospodarstwo i spłonęło doszczętnie.

Chicago. (Kradzież... trawnika.) W Chicago, w Stanach Zjednoczonych zdarzył się niedawno fakt kradzieży, jakiej napewno nie notowały jeszcze kroniki policyjne. Oto skradziono nie mniej nie więcej tylko około trzystu jardów kwadratowych trawnika z pewnego eleganckiego pola golfowego. Złodzieje nie mieli kłopotu ze sprzedażą skradzionego trawnika, gdyż nabył go zarządca położonego w sąsiedztwie pola golfowego cmentarza dla obkładania grobów.

Kurs straży leśnej dla inwalidów.

Z dniem 1 września 1929 r. rozpocznie się w Niepołomicach roczny kurs straży leśnej i polowej dla inwalidów wojennych. Potrwa on do końca sierpnia 1930 r. z sześciotygodniową przerwą w zimie. Uczniowie odbywać będą roboty praktyczne na roli i w lesie, a naukę wykladać się będą w zakładzie. Po złożeniu egzaminu końcowego otrzymają świadectwa, na mocy których uzyskać mogą posady gajowych w zarządach lasów państwowych.

Warunki przyjęcia: Do pisemnej próby dołączyć dowód inwalidztwa, świadectwo lekarza, stwierdzające zdrowie ręki i nogi, płuca i serce, świadectwo ukończonej 4 klasy szkoły ludowej, świadectwo moralności.

SPORT.

IV reprezentacyjne zawody bokserkie w Król Hucie pomiędzy Śląskiem Polskim — Deutsch O/S.

W piątek, dnia 5 lipca o godz. 20-tej odbędą się reprezentacyjne walki bokserkie pomiędzy Śląskiem Pol. a Deutsch O/S. Składy obydwóch drużyn przedstawiają się następująco:

Waga musza: Niklewicz (O/S. ABV.) — Moczko (Śl. OZB.)

Waga kogucia: Kaleta (O/S. ABV.) — Pyka (Śl. OZB.)

Waga piórkowa: Machoń (O/S. ABV.) — Górny (Śl. OZB.)

Waga lekka: Lamożik (O/S. ABV.) — Wochnik (Śl. OZB.)

Waga półśrednia: Klarowicz (O/S. ABV.) — Gawlik (Śl. OZB.)

Waga średnia: Mieszwa (O/S. ABV.) — Seidel (Śl. OZB.)

Waga półciężka: Reinert (O/S. ABV.) — Wieczorek (Śl. OZB.)

Waga ciężka: Panek (O/S. ABV.) — Kupka (Śl. OZB.)

Poza tem odbędą się jeszcze trzy walki.

Sokoli z Raciborza w Poznaniu.

Na wszechświatowskim zlocie sokolim, który w dniach 29 i 30 czerwca odbył się w Poznaniu, był reprezentowany także Śląsk Opolski przez gniazda raciborskie (Sokół żeński i męski). Raciborskie gniazda były przez cały czas zlotu gośćmi prezydenta miasta Poznania, p. Cyryla Ratajskiego. Zaprosił Sokółów raciborskich p. prezydent odrębnym listem, a to w dowód żywych związków, jakie łączą go z Raciborzem, gdzie był szereg lat adwokatem i rzecznikiem ludności polskiej. Tym sposobem Śląsk Opolski nie tylko był zastąpionym w ogólnym świecie sokolem, ale spotkał go ponadto zaszczyt wcale rzadki.

Zwycięstwo jeźdźców polskich w Budapeszcie

W drugim dniu międzynarodowych zawodów hippicznych w Budapeszcie odbył się 40-kilometrowy bieg na przełaj „Militari”, w którym jeźdźcy polscy nie wzięli udziału. Zwyciężył rtm. Koloman Oseh, Węgry.

Potem rozegrano w obecności przedstawicieli światła dyplomatycznego, politycznego i tysiącznych rzesz publiczności konkurs **Potęgi Skoku**, o nagrodę polskiego ministerstwa spraw wojskowych. Konkurencja była niezwykle liczna. Startowało 40 jeźdźców zagranicznych i 70 węgierskich. Pierwsze miejsce zdobył por. Gzowski (Polska) na Redgleadt, 2. pplk. Forquet (Włochy), 3. por. Rojewicz (Polska) na The Hoop, 4 mjr. Binder (Węgry), 5. rtm. Trenkwald (Polska) na Zefirze i 6. rtm. Lequia (Włochy).

W dalszym ciągu międzynarodowych zawodów konnych w Budapeszcie rozegrano konkursy kategorii b i k. W kategorii b. zdobył 1. miejsce Leccie (Włochy), 2. Pertes (Włochy), 3. por. Rejtyń (Polska); w kategorii k 1. Pertes, 2., 3. i 4. por. Korytowski (Polska).

Wyścigi kolarskie na przestrzeni 110 km o nagrodę przechodnią fabryki rowerów „Ebeco”.

Włokas i Kempny nadal nie zwyciężeni. — Szałecki na 3 miejscu. — Dobre wyniki — 55 kolarzy na starcie.

Przy pięknej pogodzie odbyły w święto Piotra i Pawła kolarskie wyścigi szosowe na trasie 110 km o srebrny puchar „fabryki rowerów „Ebeco”.

Wyścigi organizował klub cyklistów „Ebeco”, który też ze swego zadania wywiązał się bez zarzutu. Coprawda bieg rozpoczął się z godzinnym opóźnieniem, jednak winy w tym wypadku nie ponoszą organizatorzy, a raczej przypisać należy ją nie punktualności startującym.

Trasa wyścigów prowadziła ze startu przy szosie prowadzącej do Murcek przez Koszowy, Krasowy, Brzezinkę, Mysłowice do Giszowca, gdzie znajdowała się meta na szosie. Te przestrzeń każdy zawodnik przebyć musiał czterzy razy.

Ze startu wyruszyli zawodnicy razem. Długo po kilkuset metrach stworzyły się dwie grupy. Czołowo ze znanych zawodników składało się ze 14 kolarzy, w drugiej grupie leżała reszta. Pierwsze okrażenie przebyli zawodnicy w tempie 40—45 km na godzinę, z każdym dalszym okrażeniem tempo znacznie słabło.

Prowadzenie ze startu objął mistrz województwa śląskiego Włokas, Żary, mając za sobą swego kolegę klubowego Kempnego. Obaj zawodnicy też przez cały czas biegu tworzyli czoło. W trzecim i czwartym okrażeniu dopiero zawodnicy rozciągnęli się w sznur, to też rzadko jechała grupka.

Pierwszy dotarł do mety Antoni Włokas, Żary w czasie 3 godz. 37:45 owacyjnie witany przez publiczność liczną zgromadzoną przy mecie. Włokas młody, bo dopiero 22 lat liczący zawodnik swemi zwycięstwami tego roczniemi zepchnął wszystkich znanych kolarzy Śląska na plan dalszy, a koroną jego ostatnich sukcesów jest zdobycie mistrzostwa Śląska na przestrzeni 100 km. Drugie miejsce zajął jego kolega klubowy Kempny w czasie 3 godz. 41:21, który jest również bardzo obiecującym kolarzem.

Dalsze miejsca zajęli:

3. Szałecki Paweł, Czarny Las, 3 godz. 49:18.

4. Ligoń Erwin, Ebeco 3 godz. 49:19.

5. König Józef 3 godz. 52:22.

6. Słota Alfred, „Tempo”, 3 godz. 54:43.

7. Stachula Henryk, Ebeco, 3 godz. 56:03.

8. Langer Herbert, Ebeco, 3 godz. 56:16.

9. Mitrenga Józef, K. C. Siemianowice, 3 godz. 56:23.

10. Magiera Oskar, K. C. Wicher, 3 godz. 14.

Na starcie zagorzała walka jedynie między Szałeckim i Ligońem, która dzięki lepszymu finiszowi wygrał rutynowany Szałecki o jedną zaledwie sekundę.

Z 55 startujących zawodników ukończyło wyścigi 38, resztę odpadła, bądź wskutek defektów rowerów, bądź też wskutek przemęczenia.

Bieg kolarski w Poznaniu.

Z okazji zlotu sokolego odbył się we wtorek w Poznaniu bieg kolarski na dystansie 103 km. Trasa była niezwykle ciężka z powodu błota i deszczu. Wyniki: 1. Orczak Inowrocław w czasie 3 godz. 10 min. 15 sek., 2. Kozłowski Toruń, 3. Krutkiewicz (Warszawa). Startowało 42, ukończyło bieg 19 zawodników.

Wszechświatowski zlot Sokolstwa w Poznaniu.

W piątek w nocy przybył do Poznania przez Berlin nadzwyczajny pociąg z delegacją włoskich gimnastyków oraz delegacją polskich „Sokółów” z Francji i Westfalii. Powitała ich honorowa drużyna „Sokoła” z prezesem Zamoyskim na czele. Po przemówieniach prezesa Zamoyskiego oraz włoskiego konsula honorowego dra Kolszewskiego orkiestra odegrała hymn narodowy włoski, poczem goście udali się na kwatery.

Tę samą noc przybyła do Poznania reprezentacja gimnastyków Francji i Anglii. W skład reprezentacji francuskiej wchodzi 13 zawodników oraz oficjalni delegaci Francji.

Równocześnie przybyła wycieczka Anglików składająca się z 15-tu członków amatorskiego związku gimnastycznego, prowadzona przez delegata oficjalnego p. Weesta. Gości powitała na dworcu drużyna honorowa „Sokoła” z prezesem Zamoyskim na czele.

Nad ranem przybyła do Poznania wycieczka Czechów południowych, a zaraz potem wycieczka z Pragi — razem 830 osób, w tem 250 pań, z naczelnikiem p. Stepankiem na czele. O godzinie 7-mej rano przybyła wycieczka Rosjan z emigracji w liczbie 20 osób pod przewodnictwem prezesa p. Werguna.

W czasie zlotu Sokółów odbywały się po południu na boisku przy tłumnym udziale publiczności ćwiczenia Sokółów. Efektowne ćwiczenia wykonała drużyna polska z Ameryki. Prezes polskiego Związku Sokółów w Ameryce, dr. Starzyński wręczył dar miasta Detroit, srebrny puchar, prezesowi Sokółów polskich p. Zamoyskiemu.

K. Z.

Nadesłane.

Kolektura W. Kaftal i Ska, Katowice, ul. św. Jana 16, Król. Huta, ul. Wolności, Bielsko, Wzgórze 21, komunikuje nam, że losy do 3-ciej klasy 19-tej Państwowej Loterii Klasowej już nadeszły i odnawiać je można codziennie do 16 lipca b. r. włącznie.

Czytelnikom naszym zwracamy uwagę na nadzwyczajną popularność i szczęście, jakim się cieszy kolektura W. Kaftal i Ska.

Ze Śląska Opolskiego

Z Bytomskiego.

Poświęcenie katolickiej szkoły średniej w Bytomiu odbędzie się dnia 3 lipca b. r. W uroczystości tej weźmie udział także nadprezydent Łukashek.

W niedzielę, 23 czerwca urządziło Zjednoczenie Zawodowe Polskie z całego powiatu bytomskiego wycieczkę do Górnika, do ogrodu p. Szydłowej. Do wycieczki przyłączyły się towarzysztwa: „Jutrzenka” z Wieszowy, „Lutnia” z Miechowic, Towarzystwo młodzieży z Miechowic i z Bytomia, Towarzystwo „Chopin” z Zabrze, sokolice i harcerze. Duży ogród i sala były przepełnione. Program był bardzo urozmaicony muzyką, śpiewem, teatrem, występami gimnastycznymi i tańcami. Wesoła sztuka „Ostatnie dwie marki”, odegrana przez młodzież miechowiacką, budziła na sali wybuchy szczerego śmiechu i zadowolenia. Zabawa przeciągnęła się do późnego wieczora w nastroju bardzo miłym.

Miasto Bytom wybuduje na targowisku przed starami koszarami, obok znajdującego się w budowie gmachu kasy oszczędności, schronisko dla młodzieży bytomskiej. Prace zostaną prawdopodobnie już na jesień rozpoczęte. Budowa schroniska pochłonie sumę około 400 tysięcy marek.

Policja w Bytomiu przytrzymała 7 częściowo zawodowych włamywaczy, którzy w ostatnim czasie popełnili szereg włamań do mieszkań i składów. Między aresztowanymi znajduje się także niejaki Antoni S. z województwa śląskiego, który ma na sumieniu niemniej jak 17 kradzieży z włamaniem. Część skradzionych rzeczy zdołano odebrać włamywaczom i zwrócić poszkodowanym. Rzeczy te przedstawiają poważną wartość.

Gmina Rokitnica w lafach powojennych rozwija się pomyślnie. Liczba mieszkańców wzrasta z roku na rok, wobec czego wymaga się także liczba dzieci, których nie mogą pomieścić miejscowe szkoły. Z tego powodu postanowiono wybudować nową szkołę dziesięcioklasową w pobliżu osiedla powiatowego. Rząd przyrzekł już zapomogę w wysokości 90 tysięcy marek. Prawdopodobnie jeszcze w bieżącym roku budowa nowej szkoły zostanie rozpoczęta.

Z Zabrskiego.

Czwarty senat karny sądu Rzeszy w Lipsku wydał w zeszły wtorek wyrok, skazujący byłych reichswehryzistów Jana Maternego i Rudolfa Krupe z Zabrze na dłuższe więzienie za zdradę tajemnic wojskowych. Maternego skazał sąd na trzy lata, Krupa na dwa lata więzienia. Zasądzonym policzono śledztwo (rok i miesiąc) na karę. Rozprawy odbyły się przy zamkniętych drzwiach.

Pomiędzy polem zachodniem kopalni „Królów Ludwika” z elektrownią O. E. W. w Zaborzu powstanie osobny dworzec do ładowania węgla dla pola zachodniego. Prace ziemne zostały prawie zupełnie ukończone.

Z Gliwickiego.

W powiecie gliwickim rozpoczęto budować kilka nowych szos. Na pierwszym miejscu przystąpiono do budowy szosy Toszek — Pawłowice — Ligota Toszecka. Koszta budowy tej szosy, długości około 4 kilometrów, wynoszą około 160 tysięcy złotych. Oprócz tego ma być wybudowana szosa z Rud przez Biały Dwór i Stanicę do Pilchowic.

Na ulicy Następcy Tronu w Gliwicach została przejechana przez samochód robotnica Helena Czempiel z Leboszowic. Nieszczęśliwa została ciężko okaleczona; umieszczono ją w lecznicy miejskiej.

Na ulicy Strachwitza w Gliwicach znaleziono zwłoki kupca Maksa Schlesingera, zamieszkałego przy ulicy Ronstrasse. Przywołany lekarz stwierdził paraliż serca.

Miejski autobus osobowy, kursujący na linii Żerniki—Osiedle Południowe najechał w środę po południu na drzewo przydrożne z taką siłą, że przednia część autobusu została oderwana od reszty. Pasażerowie wyszli na szczęście z wypadku bez szkody.

Z Kozielskiego.

Podczas zabawy dostała się dzieciom rodziny Wawocznyc w Pokrzywnicy do rąk siekiera. Wskutek nieostrożnego obchodzenia się nią, młody Wawoczny uciął swej 4-letniej siostrze kilka palcy u rąk. Nieszczęśliwe dziecko odstawiono do szpitala.

W posiadłości rolnika Musioła w Bładaczowie wybuchł pożar, który zniszczył doszczętnie dach nad chlewami. Bydło zdołano uratować. Pogorzelec był ubezpieczony.

W ogrodzie pewnego gospodarza w Kobielicach znaleziono pod pnem drzewa naczynie gliniane, zawierające dukat złoty i 119 monet srebrnych. Moneta złota jest pochodzenia belgijskiego z roku 1739, monety srebrne noszą podobiznę trzech różnych cesarzy austriackich. Z tych ostatnich jest siedem z Matką Boską z Dzieciątkiem na stronie odwrotnej monet. Wszystkie monety złożono w muzeum w Koźlu.

Z Raciborskiego.

Urzędnik policyjny Adamus w Raciborzu, naprawiając rewolwer, pociągnął niespodzianie za cyngiel i broń wypaliła. Kula przeszła nieszczęśliwemu przez brzuch, lecz na nieszczęście rana nie jest śmiertelna.

W środę po północy wybuchł w stolarni parowej Hawela w Raciborzu przy ulicy Głubczyckiej pożar, który zniszczył dachy nad maszynownią i szarnią drzewa. Tylko dzięki szybkiej pomocy straży ogniowej uniemożliwiono przeniesienie się ognia na inne zabudowania oraz na składy drzewa.

W nocy na czwartek wybuchł pożar w młynie Chmieli w Janowicach, zbudowanym w roku 1914. Zabudowania młyńskie wraz z maszynami i wielkimi zapasami zboża i maki padły pastwą płomieni. Ocalał tylko dom mieszkalny. Prawdopodobnie młyn został podpalony.

Z Oleskiego.

Proboszcz w Oleśnie, ks. Foik, obchodził w dniu 21 czerwca swój srebrny jubileusz kapłaństwa. Ks. Jubilat był długie lata wikariuszem w Załężu pod Katowicami.

Dnia 23 czerwca odbyły się wybory do zarządu kościelnego parafii Wysocka. Lista obywatelska z czołowym kandydatem Pielokiem zdobyła 152 głosy, a lista ks. proboszcza Steinhoffa (dawniej Szymczyk, rodem z Chorzowa) tylko 47 głosów. Jestto nauka na przyszłość dla ks. proboszcza Steinhoffa (dawniejszego Szymczyka), że trzeba równą miarką mierzyć i nie mieć zgody między parafjanami. Z powodu swej porażki szuka ks. St. powodu, by wybory unieważnić.

Dnia 17 czerwca b. r. zmarł w Borkach Wielkich tamtejszy obywatel śp. Jakób Pawelec, który doczekał się sędziwego wieku 82 lat. Zmarły był długie lata sługą kościelnym oraz członkiem zarządu kościelnego. Gdy powzięto myśl o budowie klasztoru w Borkach, zmarły natychmiast oddał swój kawałek ziemi pod ową budowę. Oprócz tego przyczynił się materialnie do budowy kościoła klasztorowego. Niech odpoczywa w pokoju!

Program radiowy.

Sroda, 3 lipca 1929 r.

Katowice, fala 416,1 m.: 16.15 Komunikaty Związków Gospodarczych — 16.30 Płyty gramofonowe — 17.25 Odczyt z Krakowa: Niedzielne wybieżki w okolicie Krakowa. — 17.50 Transmisja z Warszawy. Komunikaty konkursowe Powstanie Warszawskie. Wystawy Krajowej w Poznaniu dla młodzieży — 18.00 Koncert z Warszawy — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 Odczyt części III: O monetach polskich — 19.45 Komunikaty Radioklubów Śląskich — 20.06 Odczyt z Krakowa: Polskie osadnictwo w Brazylii — 20.30 Koncert z Warszawy — 22.00 Transmisja z „Morskiego Oka” w Warszawie — 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Warszawa, fala 1.395,3 m.: Sygnał czasu, hejnał — 12.05 Płyty gramofonowe — 16.15 Kom. harcerski — 16.30 Płyty gramofonowe — 17.25 Odczyt: We wnętrzu gwiazd — 17.50 Kom. konkursowe P. W. K. — 18.00 Koncert mandolinistów — 20.30 Koncert — 22.00 Transmisja z teatru „Morskie oko”.

Kraków, fala 314,1 m.: 16.30 Płyty gramofonowe — 17.25 Niedzielne przechadzki w okolicie Krakowa — 19.00 Rozmaitości, komunikaty — 20.00 Hejnał — 20.05 Polskie osadnictwo w Brazylii.

Poznań, fala 336,3 m.: Radiografja — 12.50 Wiadomości z wystawy — 13.00 Sygnał czasu, hejnał — 13.05 Płyty gramofonowe — 14.00 Giełda — 15.55 Odczyt: Charakter katolicki Mesjanizmu — 17.15 Wiadomości z wystawy — 19.30 Odczyt: Śląsk na łonie Macierzy — 19.50 Radiokronika — 20.30 Muzyka: fortepian — 21.15 Utwory skrzypcowe.

Wrocław, fala 321,2 m.: Głwice, fala 326,4 m.: 16.30 Śpiew — 17.00 Radiokoncert — 18.00 Słuchowisko Sycylla — 18.25 Odczyt o muzyce — 19.25 Pogawędka polityczna — 19.50 Sprawy społeczne — 20.15 komedia: Przyjaciele młodości.

Berlin, fala 475,4 m.: 15.30 Odczyt: Ameryka a Niemcy — 16.00 Odczyt: Świecące rośliny — 16.30 Odczyt o jedności Europy — 17.00 Młodzież przy mikrofonie — 19.10 Myśli na czasie — 20.00 Sprawy społeczne — 20.30 Koncert, następnie muzyka taneczna.

Nadzwyczajny zjazd Związku Obrony Kresów Zachodnich w Poznaniu.

Celem zwiedzenia przez członków i sympatyków Z. O. K. Z. wystawy w Poznaniu, zapoznania się z działalnością związku na podstawie ekspozycji, umieszczonych w osobnym pawilonie oraz celem zbiorowej manifestacji rodaków, zorganizowanych w Z. O. K. Z. w związku z niemieckimi zakusami na zachodnią granicę Polski — główny zarząd Związku Obrony Kresów Zachodnich zwołuje nadzwyczajny zjazd, który odbędzie się w Poznaniu w dniach 3, 4 i 5 sierpnia bieżącego roku. Program zjazdu: w sobotę

3 sierpnia zwiedzenie wystawy, wygłoszenie referatu w pawilonie Z. O. K. Z. W niedzielę 4 sierpnia nabożeństwo, następnie otwarcie zjazdu, przemówienia, referaty, uchwalenie rezolucji, pochód, następnie dalsze zwiedzenie wystawy. Dnia 5 sierpnia zwiedzenie miasta i wystawy. Rodacy i rodaczki, którzy chcą wziąć udział w zjeździe Z. O. K. Z. winni zgłosić się u prezesów miejscowych kół Z. O. K. Z. do 10 lipca włącznie. Kola przesyła spis zgłoszonych osób do kierownictwa okręgu do dnia 15 lipca.

Wiedeń, fala 519,9 m.: 11.00 Muzyka — 15.00 Nadawanie obrazów — 15.45 Liryka murzyńska — 16.30 Teatr dla młodzieży: Abraham Lincoln — 19.30 Mikrofon w podróży — 20.00 Utwory Ehrensteina — 20.35 Pieśni miłosne i taneczne.

Teatr Polski w Katowicach.

Repertuar.

Środa, dnia 3 lipca „Tryptyk”.

Czwartek, dnia 4 lipca „W Małym Domku”.

Piątek, dnia 5 lipca Występ Teatru Stanisławskiego o godz. 8.

Sobota, dnia 6 lipca „Dwaj panowie B”.

Sobota, dnia 6 lipca o godz. 10.30 Występ Teatru Stanisławskiego.

Sprawy towarzysztw.

Katowice. We wtorek, dnia 2 lipca b. r. o godz. 5 odbędzie się wykład dla kobiet w Domu Związkowym przy kościele Najświętszej Panny Marii. Ze względu aktualności wykładów uprasza się o liczny udział naszych kobiet.

Król. Huta. Zarząd koła miejscowego Z. O. K. Z. wzywa swych członków, by zgłosili się celem wzięcia udziału w nadzwyczajnym zjeździe Z. O. K. Z. Zjazd odbędzie się w Poznaniu w dniach 3, 4 i 5 sierpnia. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat powiatowy w Król. Hucie, ul. Moniuszki nr. 1.

Na kolejach niemieckich skradziono w roku 1928 w pociągach pospiesznych 125.155 ręczników małych, urzędowo pozawieszanych dla wygody podróżnych.

Nakładem i członkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Śląski Urząd Wojewódzki ogłasza ofertowy pisemny

przetarg publiczny

na roboty związane

z rozbudową

Państwowego Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczego w Królewskiej Hucie

z terminem wniesienia ofert do dnia 11 lipca 1929 r. godzina 11-ta.

Blisze szczegóły przetargu podane są w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego Nr. 20 oraz na tablicy Wydziału Robót Publicznych Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego IV. piętro.

Za Wojewodę:

Dr. Kaufman mp.

Za Naczelnika Wydziału Robót Publiczn.

przetarg publiczny na budowę domów robotniczych

w następujących miejscowościach:

1. w Plekarach	30 domków
2. w Makoszowach	20 „
3. w Pawłowic	20 „
4. w Knurowie	16 „
5. w Radzionkowic	10 „

Potrzebne do tego przetargu formularze oraz warunki można nabyć (dopóki zapas starczy) za zwrotem kosztów nakładu w Kierownictwie Budowy Kolonij Robotniczych w Katowicach, gmach Województwa, pokój Nr. 824, IV. p. gdzie również można zasięgnąć wszelkich informacji.

Termin składania ofert upływa dnia 17 lipca br. o godz. 11-tej, po czym nastąpi otwarcie ofert. Oferty należy składać w kopertach zabezpieczonych z napisem: „Oferta na budowę domów robotniczych” z dołączeniem zaświadczenia złożenia wadium w gotówce wzgl. w papierach wartościowych w wysokości 10.000 zł.

Roboty zostaną oddane za kwotę ryczałtową, której podstawą będzie końcowa suma kosztorysu.

Śląski Urząd Wojewódzki zastrzega sobie wolny wybór oferenta, oraz ewentualne unieważnienie przetargu bez podania powodu jak również zmniejszenie względnie zwiększenie ilości mających się w poszczególnych kolonjach budować domów.

Za Wojewodę:

Dr. Kaufman m. p.

wz. Naczelnika Wydziału Robót Publ.

Śląski Urząd Wojewódzki ogłasza

przetarg publiczny

na wykonanie

1. robót wstanie surowym w części warsztatowej
2. robót stolarskich przy budowie szkół Techniczno-Zawodowych w Katowicach.

Oferty należy składać w zabezpieczonych kopertach, zaopatrzonych napisem, którą część obejmują, w Kancelarii Wydziału Robót Publicznych (Gmach Województwa w Katowicach, IV. piętro, drzwi Nr. 805), gdzie też można nabyć druki potrzebne do oferowania.

Wyjaśnień technicznych udziela Kierownictwo Budowy Szkół Technicznych w Katowicach (ulica Krasifskiego).

Termin wnoszenia ofert upływa w dniu 16 lipca 1929 roku o godzinie 11-tej, po czym nastąpi ich komisyjne otwarcie w Wydziale Robót Publicznych, drzwi Nr. 916.

Do ofert należy dołączyć kwit Kasy Skarbowej na złożone wadium w przepisanej wysokości stosownie do wymogów Ministerstwa Skarbu. Nie będą rozpatrywane oferty wniesione bez wadium, po terminie, na formularzach nieoryginalnych, przez oferenta poprawianych lub uzupełnianych.

Oddanie robót nastąpi na podstawie dotyczących przepisów.

Za Wojewodę:

Dr. Kaufman mp.

wz. Naczelnika Wydziału Robót Publicznych.

Dachówka „ETERNITOWA” czeska.

Zawiadamiam kupujących, że mogę dostarczyć już każdą ilość dachówki asbestowej. Gwarancja 100 lat, wielkość płyt 40x40 cm.

Kredyt 6-cio miesięczny. Kredyt 6-cio miesięczny.

Firma: Trębacz. Karniowicze, p. Trzebiń, stacja Dulowa.

Komunikat

Dyrekcja państwowego Konserwatorium Muzycznego w Katowicach ogłasza konkurs na

szereg stypendjów

pod nazwą

„Stypendja Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego”

dla najzdolniejszych uczniów w Państwie.

O powyższe stypendja ubiegać się mogą uczniowie szkół średnich z wyższych kursów.

Podania składać należy do dnia 31 sierpnia 1929 r. na ręce p. Witolda Friemanna, Dyrektora Państwowego Konserwatorium Muzycznego, Katowice, ul. Jagiellońska, nowy gmach Województwa V. p., Nr. 1011.

Do podania dołączyć należy: metrykę urodzenia, świadectwa: moralności, szkolne, stosunek do służby wojskowej dla mężczyzn.

Śląski Instytut

Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach

ma zamiar uruchomić w najbliższym czasie specjalny kurs dla palaczy kotłowych w Chorzowie.

Celem kursu jest szkolenie praktyczne jak również doksztalcenie pod względem praktycznym palaczy, aby w ten sposób zapewnić bezpieczeństwo ruchu kotłów, oraz podnieść wydajność urządzeń i materiałów przez zastosowanie racjonalnej gospodarki cieplnej.

Kurs trwać będzie 12 tygodni z 9-ciu godzinami nauki tygodniowo. Wykłady odbywać się będą w godzinach wieczorowych.

Warunki przyjęcia: 1. świadectwo zwolnienia ze szkoły powszechnej, 2. świadectwo ukończenia 18 roku życia, 3. conajmniej 2-letnia praktyka w kotłowni.

Kandydaci, którzy wykazą się lepszym wykształceniem szkolnym, świadectwem egzaminu na czeladnika rzemiosł mechaniczno-technicznych względnie świadectwem conajmniej 3-letniej praktyki w tych rzemiosłach, będą mieli przy wpisach pierwszeństwo.

Po ukończeniu kursu odbędzie się egzamin. Świadectwo z ukończenia kursu otrzymają ci uczestnicy, którzy kursu cało ukończyli i złożyli egzamin z wynikiem pomyślnym.

Opłata kursowa wynosi zł. 35.- oraz wpisowe zł. 10.- dla członków Instytutu, dla nieczłonków 30% więcej.

Wszelkich informacji udziela i przyjmuje zapisy codziennie w godzinach urzędowych od 9—13 i od 16—18, zaś w soboty od 9—13. Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach, ul. Słowackiego 19, III. p.

Czytelnicy!

Przy zakupie towarów powołujcie się na ogłoszenia w naszej gazecie

Konkurs.

Dyrekcja Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Katowicach podaje do wiadomości, iż zgłoszenia do wszystkich działów Konserwatorium, a więc do muzycznego, scenicznego i seminarjum naukielskiego muzycznego przyjmuje już obecnie Sekretariat Państwowego Konserwatorium Muzycznego

Katowice, ul. Jagiellońska, nowy gmach Województwa, V p. pokój nr. 1011 od godziny 10—12.

Podania udokumentowane składać należy od dnia 25 sierpnia br. do 10 września br. Egzamina wstępne od 5 do 15 września br. Wpisowe jednorazowe zł. 20.— egzaminacyjna zł. 10.— Pomoce naukowe do szkoły niższej rocznie zł. 150 do szkoły średniej zł. 200 do szkoły wyższej zł. 250 płatne w trzech ratach kwartalnych. Dla niezamożnych zniżki, co siostry uczęci otrzymuje zwolnienie od opłat za pomoce naukowe, dzieciom urzędników państwowych przysługują wszelkie udogodnienia przyznane państwowym uczelniom. Dla najzdolniejszych uczniów w Państwie Minister Wyznań Religijnych i Cwiczenia Publicznego przyznaczył cały szereg stypendjów.

Przy podaniu należy złożyć: metrykę urodzenia, świadectwo szkolne, świadectwo lekarza.

„PERI”

6,5x9 : : : : : zł. 85.00
9x12 : : : : : zł. 100.00

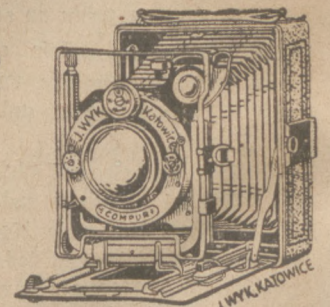
Kamera dla młodzieży

-- i początkujących. --

Kadłub drewniany. Przednia deska z metalu.

Mieszek skórany. Migawka Vario.

Aplanat Rodenstock 1:6,3

ZASTĘPCY (czynio)

poszukiwani na bardzo korzystnych warunkach dla rozprzedaży obligacji na raty nowym ułatwionym systemem. Sukcesy zapewniony — poważne stałe zarobki. Małopolska Kasa Kredytowa-Lwów — Małeckiego 2.

Chłopiec, który ma zamiar wyuczyć się piekarstwa

może się zaraz zgłosić. Karol Leichtmann, mistrz piekarski Radzionków.

„Buchalterijne Współczesne Wykłady”

Palliera gwarantują wieloletnią samodzielną. Warszawa, Nowogrodzka 48d. Zamiejscowi listownie.

Tysiące

chorych na katar żołądka, wzdęcia, kurczki, bóle, niestrawność, brak apetytu, ogólne osłabienie etc. odzyskało zdrowie, używając ziółka sławnego na cały świat Dr. Dietla, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zadzajcie bezpłatnej broszury pouczającej. Adres: Liska-Apteka.